

Základná umelecká škola – Ul. Hlavná 143/40, 058 38 Štrba

HRA NA HUSLIACH

**Školský vzdelávací program pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia primárne umelecké vzdelávanie
ISCED 1B**

Názov predmetu:	Hra na husliach
Názov ŠkVP:	Umenie je stromom života
Stupeň vzdelávania:	ISCED 1B – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	Denná, individuálna
Vyučovací jazyk:	slovenský

Charakteristika predmetu

Pôvod huslí vychádza zo stredovekého nástroja *rebec*, v tvare pretiahnutej hrušky, na ktorý sa hralo sláčikom a ktorý je často označovaný ako troj - strunové husle. S husľami má však spoločné len sláčik a jeho tri struny ladené do kvínt: G, D a A. Pochádza z Orientu.

Husle sú jedným zo skupiny sláčikových nástrojov s vysokými nárokmi na hudobné a fyziologické dispozície žiaka. V predmete *Hra na husle* rozvíjame všetky zložky hudobných schopností žiaka, ako zmysel pre intonáciu, rytmus, kvalitu tónu, frázovanie. Žiak má možnosť začať hrať už v rannom veku na najmenších osminových cez štvrt'ové, polové, tri - štvrt'ové až na celých husliach. Husle sa svojim zvukom možno najviac približujú ľudskému hlasu a v tom spočíva ich príťažlivosť; pričom štúdium huslí podporuje ďalší hudobný aj ľudský rast osobnosti jedinca.

Skupina študijných zameraní hra na sláčikových hudobných nástrojoch poskytuje okrem individuálnej formy vyučovania aj skupinové formy, a to v predmetoch komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Súčasťou predmetov skupiny študijných zameraní je hra z listu, ktorý sa vyučuje v priebehu celého štúdia na ZUŠ. Hudobná teória a počúvanie hudby sú realizované v rámci skupinového predmetu hudobná náuka.

Vzdelávanie na základnej umeleckej škole ponúka aj štúdium voliteľných predmetov, ktoré sú podrobne opísané v učebných plánoch. Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na systematické rozvíjanie a zdokonaľovanie interpretačných kompetencií, muzikality, kreativity a emočnej inteligencie. Umožňuje žiakom spoznávať skladby v pestrých hudobných formách, odhaľovať možnosti uplatnenia študovaného hudobného nástroja v rôznych žánroch, čím sa prehĺbuje ich individuálny záujem o hudobné umenie. Žiaci neustále, systematicky a komplexne získavajú hudobné kompetencie, prezentujú sa na verejnosti. Vyrastajú z nich budúci poslucháči hudby či vzdelaní hudobníci, ktorí sa budú aktívne alebo ako percipienti zúčastňovať kultúrneho diania, udržiavať a šíriť hudobnú tradíciu.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho procesu je rozvíjať všeobecné ciele hudobného odboru tak, aby žiak vedel:

- orientovať sa v žánrovo a štýlovo rôznorodej hudobnej literatúre pre sláčikové nástroje v rámci svetovej a domácej tvorby,
- prijímať a spracovávať informácie o nových trendoch vo vývoji umenia v hre na sláčikových hudobných nástrojoch, formou umeleckého zážitku z koncertov a významných podujatí poznávať diela a významných interpretov sláčikovej hry,
- naďalej rozvíjať a zdokonaľovať interpretačné spôsobilosti v hre na sláčikovom nástroji a formovať vlastný osobitý štýl v sólovej hre alebo skupinovej interpretácii,
- prijímať umenie, porovnávať výkony interpretov sláčikovej hry a hudobných telies a na základe analýzy posúdiť hodnotu umeleckého diela,
- formovať svoj hudobný vkus a umelecko-estetické vnímanie účasťou na umeleckých predstaveniach, komunikovať v spoločnosti opierajúc sa o poznatky a informácie získané štúdiom na základnej umeleckej škole a v kontexte celoživotného vzdelávania.

Špecifické ciele

Kognitívne:

- Plynule čítať notový zápis so zaeľovaním rytmických hodnôt.
- Uvedomele hrať spamäti.

Afektívne:

- Emocionálne prežiť skladby.
- Rozlišovať charakter skladby.
- Porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby.

Psychomotorické:

- Stvárniť na nástroji hudobnú predstavu.
- Aplikovať dynamické znamienka v hre na nástroji.
- Rozvíjať sluchovú vnímavosť.

ISCED – 1B - PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Učebný plán 1B

Prípravné štúdium

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	prípravný
Časť štúdia:	prvá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	2,5 hod. týždenne spolu s hudobnou náukou
Priradený povinný predmet:	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ ročne):	2,5 hod. týždenne
Poznámky:	Žiak: v 1. polroku navštevuje 2 hodiny skupinovej formy a pol hodiny individuálnej prípravy <ul style="list-style-type: none">v 2. polroku navštevuje 1hodinu skupinovej formy a 1 hodinu individuálnej prípravy

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Základné hry na husliach • Technika hry sláčikom • Držanie sláčika (využitie ceruzky) • Správne nasadzovanie sláčika v ťažisku • Základné označenia pre spôsoby husľovej hry v notovom zápise (žabka, špička, stred, HP, DP) • Détaché • Celá, polová, štvrtová, osminová nota • Pizzicato, arco • Dynamické znamienka: p, mf, f • Technika hry ľavej ruky • Husľový kľúč • Notopis v rozsahu minimálne interpretovanej hudobnej skladby, piesne • Elementárna analýza hudobnej skladby • Stavba huslí a sláčika • Názvy strún: g, d1, a1, e2 a ich výška • Výška, sila, dĺžka tónu • Intonačná a rytmická predstavivosť • Elementárna husľová literatúra pre začiatočníkov • Hudobné skladby, piesne a riekanky • Rytmický sprievod 	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania huslí a sláčika, • reprodukovujú cvičenia zamerané na prirodzené držanie sláčika, súčinnosť častí ľavej ruky od ramena až po prsty počas hry, • položia sláčik na miesto hrania podľa notového zápisu, • interpretujú détaché (1-2 krátkym sláčikom) pri žabke, v strede pri špičke, • použijú dĺžku sláčika podľa hodnoty trvania noty, • rozlíšia interpretačne pizzicato, arco, • použijú dĺžku sláku a tlak na slák za účelom dosiahnutia dynamickej sily tónu, • uložia prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, • reprodukovujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené ukladanie prstov na hmatník, • definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb, • pomenujú názvy jednotlivých častí huslí a sláčika, • poznajú názvy strún a ich výšku, • rozoznávajú vlastnosti tónu, • interpretujú po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, • reprodukovujú spamäti riekanky a piesne najprv spevom, neskôr pizzicato alebo sláčikom, • zahrajú intonačne čisto a rytmicky správne piesne a jednoduché skladby, • vytvoria elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách vybrnkávaním, neskôr sláčikom k spievaným riekankám a piesňam.
<i>Učebné zdroje</i>	<i>Výstup</i>
<ul style="list-style-type: none"> • I. Parchomento : Husľová škola pre husle • J. Micka : Husľová škola pre začiatočníkov, 1 diel 	<ul style="list-style-type: none"> • Požiadavky na overenie spôsobilostí postupu do 1. ročníka 1 časti 1. stupňa základného štúdia: • zahrajú 1 -2 ľudové piesne

ISCED- 1B – Primárne vzdelávanie

Učebný plán č.4

1 .ročník

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	prvý
Časť štúdia:	prvá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Priradený povinný predmet:	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ ročne):	1 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Základy hry na nástroji
- Technika hry ľavej ruky
- Tvorba tónu
- Technika hry sláčikom
- Znalosť nôt v husľovom kľúči v rozsahu g-h2
- Prstoklad
- Celá, polová, štvrt'ová, osminová nota a príslušné pomlčky
- Žabka, špička, stred, hp (horná polovica), dp (dolná polovica)
- Repetícia, prima volta, seconda volta
- Dynamika. Hudobno-výrazové prostriedky
- Vibráto
- Détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach a v oboch smeroch, jednoduché staccato, legato
- Stupnice, technické cvičenia a etudy
- Intonačná a rytmická predstavivosť
- Hra spamäti
- Rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť
- Súhra
- Estetický prejav
- Rytmizácia
- Melodizácia

Kompetencie**Žiaci na konci 1. ročníka 1.časti 1.stupňa základného štúdia ZUŠ:**

- demonštrujú vzpriamený a uvoľnený postoj,
- kontrolujú s pomocou učiteľa prirodzené a uvoľnené držanie huslí a sláčika,
- koordinujú prácu oboch rúk počas hry,
- upravia s pomocou učiteľa činnosť, pohyby ramena a predlaktia ľavej ruky,
- kladú dôraz na uvoľnené a prirodzené postavenie zápästia ľavej ruky a správne, mäkké ukladanie prstov na hmatník,
- kontrolujú pomocou učiteľa intonačnú čistotu a kvalitu tónu,
- uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov učiteľa,
- ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulú výmenu pri žabke a špičke, hru v hornej a dolnej polovici sláčika,
- reprodukovujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčikom po strunách a prechod cez struny bez sprievodných pazvukov,
- poznajú umiestnenie prsta na strune a spájajú s názvom noty, ktorú prst hrá,
- reprodukovujú jednoduchú skladbu v durovej, molovej tónine podľa notového zápisu,
- použijú dĺžku sláčika adekvátne hodnote trvania noty,
- správne s pomocou učiteľa zadedia sláčik pri kombinovaní krátkych smykov s dlhšími rytmickými hodnotami,
- určia smer ťahu sláčikom a jeho umiestnenie podľa označení charakteristických pre sláčikové nástroje,
- aplikujú v hre základné dynamické, artikuláčne a opakovacie znamienka podľa notového zápisu,
- reprodukovujú prípravné cvičenia na nácvik vibráta,
- ovládajú technické spôsoby hry détaché, legato, staccato,
- zahrajú plynule stupnicu a kvintakord minimálne v rozsahu jednej oktávy naučeným technickým spôsobom podľa návrhu učiteľa (výber C, G, D, A, alebo iné),

- zahrajú plynule stupnicu a kvintakord minimálne v rozsahu jednej oktávy naučeným technickým spôsobom podľa návrhu učiteľa (výber C, G, D, A, alebo iné),
- reprodujú rytmicky a intonačne správne po učiteľovom predhraní krátke melodické a rytmické útvary,
- interpretujú intonačne a rytmicky správne, so správnym zadelením sláčika podľa rytmu piesne a jednoduché skladby spamäti,
- udržujú tempo a rytmus v súhre s melodickým alebo harmonickým nástrojom,
- uplatňujú základné pravidlá počas interpretácie na verejnosti (príchod, úklon, postavenie na pódiu, správanie),
- vytvoria elementárny rytmus k básni využitím celej, polovej, štvrt'ovej a osminovej noty a pomlčiek,
- vedia vytvoriť melódiu k riekanke s využitím dvoch – troch tónov.

Učebné zdroje

- stupnice – dur: G, A-2 oktávy, D
- mol: g, d, a, h
- A. Parchomenko : Škola hry na husliach
- J. Beran – Čermák: Husľová škola
- Ševčík op.6/1.,2. Zošit
- Ševčík op.2/1.č.4 (1-50 Výber)
- menovať noty v stupniciach
- ovládať predznamenia
- koncerty podľa vyspelosti žiaka

Výstup

- Žiak na ročníkových skúškach zahrá 1- oktávovú durovú stupnicu + kvintakord,
- jednu etudu,
- 1 ľudovú pieseň
- 1 kratšiu prednesovú skladbu podľa vyspelosti žiaka.

ISCED- 1B – Primárne vzdelávanie

Učebný plán č.4

2. ročník

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	druhý
Časť štúdia:	prvá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Priradený povinný predmet:	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ ročne):	1 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Hrací aparát
- Predstava o kvalite husľového tónu počúvaním hry pedagóga a iných interpretov husľovej hry
- Hra v prvej polohe
- Čítanie nôt v rozsahu g – h2 aj s posuvkami
- Prstoklad, hmaty
- Nácviak a kontrola činnosti ľavej ruky počas hry na rôznych miestach hmatníka
- Pohyblivosť prstov ľavej ruky, pružný dopad a rýchly odskok.
- Sluchová sebakontrola, tvorba tónu
- Zdokonaľovanie tvorby kultivovaného tónu
- Delenie dynamiky podľa sluchu i v zápise (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- Polová a štvrt'ová nota s bodkou, triola, synkopa
- Rytmická a intonačná predstavivosť
- Hudobno-výrazové prostriedky
- Zvyšovanie tempa hry
- Vibráto
- Transpozícia krátkych melodických úsekov do iných tónin podľa sluchu
- Improvizácia pri obmieňaní jednoduchého rytmického modelu
- Zdokonaľovanie pamäti interpretáciou ľudových piesní a prednesových skladieb hrou bez nôt
- Hra v dvoj-hlase alebo s harmonickým sprievodom

Kompetencie

Žiaci na konci 2. ročníka 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ:

- sústavne kontrolujú prirodzený, uvoľnený postoj a držanie hudobného nástroja.
- vnímajú kvalitný husľový tón počúvaním hry pedagóga alebo nahrávky.
- demonštrujú uvedomelú hru v prvej polohe,
- definujú noty z notového zápisu v rozsahu g-h2 aj s posuvkami,
- reprodukovujú tóny podľa notového zápisu i podľa pokynu učiteľa aj s posuvkami,
- určia podľa notového zápisu notu, jej umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom,
- interpretujú 2-3 tónové motívy podľa sluchu na rôznych miestach hmatníka,
- dokážu sa podľa sluchu alebo s pomocou učiteľa intonačne doladiť,
- používajú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia dynamického rozpätia požadovaného v hre,
- aplikujú počas hry dynamické rozdiely forte, mezzoforte a piano, crescendo a decrescendo,
- zahrajú rytmicky správne polovú a štvrt'ovú notu s bodkou,
- zvládnu techniku hry détaché, legato, staccato,
- uplatňujú jednoduché hudobno-výrazové prostriedky podľa notového zápisu alebo podľa návrhu učiteľa,
- aplikujú v hre tempové označenia allegro, moderato, adagio alebo iné podľa interpretovanej hudobnej skladby,
- dokážu rytmicky obmieňať určený jednoduchý model,
- demonštrujú prípravné pohybové cvičenia ľavej ruky zamerané na nácviak vibráta bez sláčika,
- transponujú podľa sluchu krátke melodické úseky do iných tónin,
- rytmicky obmieňajú jednoduchý melodický motív,
- interpretujú ľudové piesne alebo prednesové skladby spamäti,
- sústredia sa na melodickú líniu svojho hlasu pri interpretácii v dvoj-hlase alebo s harmonickým nástrojom.

<i>Učebné zdroje</i>	<i>Výstup</i>
<ul style="list-style-type: none"> • V. Kořínek: Stupnice, zoš. 1 • A. Parchomenko: Husľová škola 2 diel • Ševčík: Op.2 • Kořínek: Melodické etudy • Kořínek: 60 ľudových piesní • Gola: I. diel, výber • Baklanová: prednesy: Mazurka, Romanca • Chrestomatia: Zborníky ľahkých prednesových skladieb • koncerty podľa vospelosti žiaka 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak na ročníkových zahrá jednu durovú a jednu molovú stupnicu jednooktávovú + akord, • jednu etudu, • jednu ľudovú pieseň • jednu prednesovú skladbu podľa vospelosti žiaka.

ISCED- 1B – Primárne vzdelávanie

Učebný plán č.4

3. ročník

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	tretí
Časť štúdia:	prvá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Priradený povinný predmet:	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ ročne):	1 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Hrací aparát
- Tvorba intonačne čistého tónu
- Zvyšovanie technickej, interpretačnej úrovne a tempa skladieb.
- Prstoklady v zníženej polohe, prvý s druhým prstom a zvýšený tretí prst
- Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy
- Technika pravej ruky
- Technické spôsoby hry
- Hudobno-výrazové prostriedky
- Zvyšovanie tempa a pohyblivosti oboch rúk počas hry
- Hra na iných miestach na hmatníku
- Medzipolohové výmeny
- Prstoklad a hmaty v III. polohe
- Plynulé čítanie nôd od „g“ po „d3“
- Dvoj-, troj-, štvordobý a osminový takt
- Triola, synkopa
- Rytmická presnosť počas hry v danom metre
- Bodkovaný rytmus vo štvrt'ovom a osminovom takte
- Hudobno-výrazové prostriedky
- Tempové označenia andante, allegretto, lento
- Interpretácia
- Rytmizácia melodickéj línie
- Komorné, súborové a orchestrálne zoskupenia
- Hra spamäti
- Technické cvičenia zamerané na nácvik vibráta
- Hudobné žánre
- Hra jednoduchých skladieb z listu

Kompetencie**Žiaci na konci 3. ročníka 1. časti 1.stupňa základného štúdia ZUŠ:**

- samostatne kontrolujú svoj postoj, držanie huslí a sláčika,
- korigujú intonačnú čistotu počas hry podľa pokynov učiteľa alebo samostatne,
- zahrajú intonačne čisto hudobné skladbičky v prvej polohe,
- reprodukovujú dvojoktávové stupnice s príslušnými rozloženými kvintakordami, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie a zdokonalenie intonačnej čistoty, kvality tónu, rytmu, hry v polohách, polohových výmen, technických spôsobov hry, výrazových prostriedkov
- aplikujú technické spôsoby détaché pri žabke, špičke, v strede sláčika, legato (2, 3, 4 noty), staccato, martelé, portamento,
- používajú tlak ruky na sláčik s cieľom dosiahnutia požadovanej dĺžky a intenzity zvuku,
- interpretujú podľa individuálnych zručností v iných, než v I. polohe,
- kladú dôraz na uvoľnený pohyb ľavej ruky pri prechodoch do polôh so zreteľom na súčasný plynulý kĺzavý pohyb palca a prvého prsta,
- definujú noty z notového zápisu v rozsahu po III. polohu,
- používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote noty,
- zahrajú rytmicky správne triolu, synkopy,
- interpretujú precízne rytmické hodnoty v rámci daného metra,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise,
- používajú interpretačné prostriedky pri znázorňovaní charakteru a nálady skladby,
- rozlíšia interpretačne v skladbe predohru, dohru, hudobnú tému, frázu, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytinizácii melodickéj línie,
- sústredia sa popri vlastnej hre na harmonický sprievod, prípadne ďalšie súčasne znejúce hlasy,
- interpretujú piesne a prednesové skladby spamäti,
- používajú vibráto na dlhých notách,
- rozlíšia na základe počúvania klasickú, ľudovú, modernú hudbu,
- zahrajú jednoduché skladbičky, piesne z listu.

<i>Učebné zdroje</i>	<i>Výstup</i>
<p>Materiál:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V. Kořínek: Stupnice, zoš. 1 • Ševčík: Op. 2, zoš. 1 č. 4, Op. 7, zoš. 1 • V. Kořínek: Melodické etudy 1, 2 • Wohlfahrt: výber 10 etúd • Kayser: vyspelí žiaci, výber <p>Prednesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rieding: Koncertino h-mol • Faust: Koncertina • Svoboda: Koncertino e-mol • Kűchler: Koncertino G-dur • Gebauer: 12 Duet pre začiatočníkov • koncerty podľa vyspelosti žiaka • Chrestomatia: Zborníky ľahkých prednesových skladieb • koncerty podľa vyspelosti žiaka 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak na ročníkových skúškach zahrá jednu dur a mol dvojtávovú + akordy, • dve etudy, • dve ľudové piesne, • prednesovú skladbu podľa vyspelosti žiaka.

ISCED- 1B – Primárne vzdelávanie

Učebný plán č.4

4. ročník

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	štvrtý
Časť štúdia:	prvá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Priradený povinný predmet:	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ ročne):	1 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Hrací aparát
- Starostlivosť o hudobný nástroj
- Hudobná terminológia
- Notopis v husľovom kľúči
- Dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy
- Technika hry sláčikom
- Technické spôsoby hry
- Spiccato
- Technika hry ľavej ruky
- Zvyšovanie tempa hry
- Hry v polohách, medzi polohová výmena, prstoklad, hmaty v III. polohe
- Sluchová sebakontrola
- Triola, synkopa, bodkovaný rytmus
- Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu
- Hudobno-výrazové prostriedky
- Analýza hudobnej skladby
- Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma
- Štýlové tance
- Štúdium interpretovanej skladby s porozumením
- Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu
- Hra spamäti

- Hudobná komunikácia
- Hra z listu
- Hudobná tvorivosť

Kompetencie**Žiaci na konci 4. ročníka 1. časti 1.stupňa základného štúdia ZUŠ:**

- korigujú správny postoj a používanie hracieho aparátu počas inštrumentácie,
- kontrolujú činnosť obidvoch rúk počas interpretácie,
- ovládajú hygienu a základnú údržbu hudobného nástroja,
- prepájajú vedome získané teoretické poznatky s praktickými zručnosťami v inštrumentácii,
- používajú hudobnú terminológiu v rozsahu podľa obsahu vyučovania a individuálnych dispozícií žiaka,
- pohotovo definujú noty v husľovom kľúči vo vyšších polohách alebo minimálne interpretovaných skladieb,
- interpretujú durové a molové stupnice cez dve oktávy s rozloženým kvintakordom s prechodom do vyšších polôh s využitím technických spôsobov hry détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach, 2, 3, 4 legato, staccato, spiccato, martelé,
- používajú správnu časť sláčika, tlak na slák a dĺžku pri interpretácii technických spôsobov hry, tempa, dynamiky,
- kladú dôraz na dopad a odskok prstov z hmatníka pri zvyšovaní tempa hry,
- prenášajú ľavú ruku do vyšších polôh (III. poloha), s dôrazom na súčasné prenášanie palca,
- reprodukovujú stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie prstokladov a získanie hmatovej istoty v III. alebo v inej hranej polohe,
- doladia samostatne intonačné nedostatky pomocou prázdnych strún,
- zahrajú rytmicky precízne v rámci daného metra so správnym zadelením sláčika náročnejšie rytmické útvary,
- interpretujú hudobné skladby s výrazným rytmom a kombináciami rôznych rytmických prvkov,
- disponujú husľovým tónom adekvátnym používanému hudobnému nástroju a fyziologickým danostiam žiaka,
- uplatňujú v interpretácii agogiku,
- intenzívnejšie pracujú s dynamickou škálou,

- používajú vibráto,
- definujú s pomocou učiteľa tóninu, metrum, tónový rozsah, dynamiku, rytmické prvky, použité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovanej skladbe,
- rozlíšia s pomocou učiteľa formálnu výstavbu, (diely) časti, charakteristické znaky interpretovanej skladby,
- demonštrujú zásady správania a etikety na koncertných vystúpeniach ako interpreti aj ako poslucháči,
- interpretujú prednesové skladby spamäti,
- aplikujú hudobné kompetencie získané na predmetoch individuálneho vyučovania v komornej, súborovej a orchestrálnej hre,
- zahrajú z listu jednoduché skladby a piesne,
- aplikujú elementárne prvky tvorivosti v jednoduchých skladbách a ľudových piesňach,
- používajú technické spôsoby (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), hudobno-výrazové prostriedky pri práci s hudobnou témou.

Učebné zdroje

Výstup

Materiál:

- V. Kořínek : Stupnice 1. 2. zoš.
- O. Ševčík: Op. 2 zoš. 1 č. 5
- O. Ševčík: Op. 6, zoš. 6
- Wohlfahrt: Op. 45, výber
- V. Kořínek: Prednesové etudy
- H.E. Kayser: Etudy pre husle
- Kayser: Op.20, výber
- Ševčík: Op. 2., 6., výber

Koncerty a prednesy vyberá učiteľ podľa vyzrelosti a záujmu žiaka:

- Janšínov: Koncertino v ruskom štýle
- Seitz: Koncertino D-dur
- N. Baklanova: Chorovod

- Žiak na absolventských skúškach zahrá jednu durovú a jednu molovú melodickú stupnicu v dvoch oktávach,
- jednu etudu
- jednu prednesovú skladbu.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie, nadobudol správne základné návyky v hre na hudobnom nástroji a získal samostatnosť pri cvičení. Výsledky svojej práce preukazuje na verejnosti. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a rovesníkov. Zlepšuje svoju vytrvalosť v hre na husliach pre jeho interpretačný rast na vyššej úrovni.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

ISCED – 2B – Nižšie sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č.4

1.ročník druhej časti základné štúdia

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	prvý
Časť štúdia:	druhá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Priradený povinný predmet:	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ ročne):	1 hod. týždenne
Poznámky:	

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Stupňovanie nárokov na interpretačnú úroveň • Intonačná čistota a rytmická presnosť v stredne rýchlych tempách • Ladenie hudobného nástroja • Hmatová istota a intonácia v III. polohe • Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy a hudobné skladby • Hra v polohách, medzipolohové výmeny • Technické spôsoby hry • Sul tasto, sul ponticello • Jednooktávové stupnice na jednej strune prvým a druhým prstom s prehmatom a flažoletom • Technické cvičenia, etudy, skladby (podľa zváženia pedagóga) s obsahom prvkov už zvládnutých a ďalších prvkov - zdvihy, akcenty • Dvojhmaty • Akordická hra • Prstové a zápästné vibráto • Interpretácia • Štýlové špecifiká v hudobných skladbách • Počúvanie nahrávok významných huslistov • Husľová literatúra v rôznych štýlových obdobiach a žánroch • Rondo nižšieho typu • Hra spamäti • Hra z listu v rámci komornej hry alebo hry v súbore alebo orchestri • Melodické ozdoby využívané pri obmieňaní melódie • Hudobná veta. 	<p>Žiaci na konci 1. ročníka 2. časti 1.stupňa základného štúdia ZUŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • majú osvojenú základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu z doterajšej hudobnej praxe, • doladia sa využitím pomocných tónov v polohách, • interpretujú stupnice v rozsahu minimálne do tretej polohy s rozloženým kvintakordom doposiaľ osvojenými technickými spôsobmi hry, • kladú dôraz na plynulý pohyb palca súčasne s protiľahlými prstami ľavej ruky pri polohových výmenách, • používajú správne sláčik pri hre technických spôsobov détaché, legato, staccato, spiccato, martelé a ich rytmických obmien, • demonštrujú plynulú hru détaché a spiccato v ťažisku sláčika, • uložia sláčik na miesto hrania sul tasto a sul ponticello, • uplatňujú v hre flažolety a prehmaty, • interpretačne rozlíšia akcentované noty, • rozoznajú z notového zápisu miesta so zdvihom, • použijú pri hre zdvihu primeranú dĺžku a smer sláčika, • reprodukovujú technické cvičenia zamerané na súčasného ukladania prstov v dvojhmatovej hre, • použijú správny pomer sláčika a kombináciu dvojzvuku pri hre trojtónových a štvortónových akordov, • použijú vibráto v súlade s charakterom hraného úseku, • uplatňujú na základe porozumenia interpretovanej skladbe správne frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas hry, • umocňujú expresivitu skladby vibrátom, logickým frázovaním, uplatnením progresívnej dynamiky, výrazových a artikulačných prostriedkov, agogiky, • vnímajú na základe počúvania osobitosti interpretácie hudobných skladieb v rôznych štýlových obdobiach a žánroch, • uplatňujú zvukovú farebnosť nástroja počas hry v polohách,

- definujú charakteristické znaky formy rondo nižšieho typu alebo formy iných interpretovaných skladieb,
- demonštrujú aspoň jednu prednesovú skladbu plynule bez pamäťových výpadkov,
- zahrajú z listu skladbu úrovne nižšieho ročníka individuálne aj v súhre,
- uplatňujú osobnostnú verbálnu aj non-verbálnu komunikáciu v súhre s inými nástrojmi,
- aplikujú trilky alebo iné melodické ozdoby v hre aj pri improvizácii s melódiou,
- uplatňujú tvorivé schopnosti pri dopĺňaní závetia hudobnej vety alebo záveru skladby.

Učebné zdroje

Výstup

Materiál:

- V. Kořínek : Cvičenie stupníc 2. zoš
- O. Ševčík: Op. 2 zoš.1 č.6
- O. Ševčík: Op 6, zoš. 6
- O. Ševčík: Op. 6, zoš. 7
- Kayser: Op.20, výber
- Wohlfahrt: Op. 45, dokončiť
- Pleyel: 6 duet pre husle
- Koncerty korešponujú s vyspelosťou žiaka
- Huber: Konzertino F-dur
- F. Seitz : Koncert G- dur
- O. Rieding : Koncert G- dur
- A. Dvořák: Humoreska

- Žiak na ročníkových skúškach zahrá jednu durovú a jednu molovú stupnicu dvojoktávovú s prechodom do 3. a 4 polohy,
- dve etudy
 - jednu prednesovú skladbu s prihliadnutím na technickú vyspelosť žiaka naspamäť.

ISCED- 2B – Nižšie sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č.4

2. ročník druhej časti základného štúdia

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	druhý
Časť štúdia:	druhá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Priradený povinný predmet:	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ ročne):	1 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu
- Hudobná kultúra minulosti
- Interpretácia
- Dvojhmatová hra
- Dvojoktávové, trojoktávové stupnice a akordické kadencie
- Medzipolohové výmeny a hra v polohách
- II. a IV. poloha (výber podľa pedagóga)
- Intonačná čistota a kvalita tónu v hraných polohách
- Prstoklad
- Čítanie nôt z notového zápisu a hmatová orientácia v druhej a štvrtej polohe
- Synchronizácia obidvoch rúk v rýchlejšom tempe a rytmických zmenách
- Variácie
- Melodické ozdoby
- Interpretácia
- Kvintoly, sextoly, veľké trioly
- Osobitý interpretačný prejav
- Muzikálny prejav žiaka v prednesových skladbách
- Hra spamäti
- Samostatné štúdium
- Analýza hudobnej skladby
- Hra z listu
- Hudobná tvorivosť
- Uplatňovanie melodických ozdôb v improvizácii
- Skupinová interpretácia

Kompetencie

Žiaci na konci 2. ročníka 2. časti 1.stupňa základného štúdia ZUŠ:

- majú prehľad o hudobnej kultúre svojho mesta a regiónu,
- aplikujú počas interpretácie prednesovej skladby všetky dynamické, výrazové, artikulačné prostriedky a agogiku predpísané v notovom zápise,
- interpretujú etudy a prednesové skladby s náročnejšími technickými spôsobmi hry a dvojhmattmi,
- interpretujú artikulačne zrozumiteľne v rovnakom tempe stupnice a akordické kadencie cez dve, tri oktávy,
- plynule prechádzajú do druhej a tretej polohy
- samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu vo IV. polohe,
- doladia sa samostatne pomocou susedných prázdnych strún a pomocných tónov v sextách, terciách,
- aplikujú prstoklady a hmaty naučené v stupniciach v hudobných skladbách,
- interpretujú v rýchlejšom tempe s koordinovanými pohybmi obidvoch rúk,
- reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby,
- poznajú charakteristické znaky hudobnej formy variácií alebo iných interpretovaných skladieb
- zahrajú trilok, nátril, obal alebo iné melodické ozdoby podľa notového zápisu
- flexibilne reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby
- zahrajú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary v rámci metra
- experimentujú s farbou tónu v prednesových skladbách a etudách
- prejavujú vlastné emocionálne cítenie v interpretovanej skladbe
- interpretujú skladby s vyšším stupňom náročnosti spamäti,
- samostatne naštudujú primerane náročnú skladbu,
- určia tóninu, tempo, technické spôsoby hry, hudobno-výrazové prostriedky v novej skladbe,

- pohotovejšie čítajú notový zápis pri hre z listu,
- uplatňujú elementárne improvizačné prvky v piesňach a jednoduchých skladbách,
- udržia spoločné tempo, rytmus, dynamiku počas súhry.

Učebné zdroje

Výstup

Materiál:

- V. Kořínek : Cvičenie stupníc zoš. 2
- stupnice v troch oktávach
- O.Ševčík: Op.2, zoš.1, výber
- O. Ševčík: Op.6, zoš. 6, 7 výber
- Kayser: Op.20, výber
- Mazas: Op.36, min. 2 etudy
- Koncert korešponduje s vyspelosťou žiaka:
- Rieding: Koncert D-dur
- Rieding: Koncert a-mol
- A. Vivaldi : Koncert G- dur
- S. Mach: Koncertino A- dur
- A. Dvořák: Humoreska
- koncerty podľa vyspelosti žiaka

- Žiak na ročníkových skúškach zahrá jednu durovú a jednu molovú stupnicu dvojtávovú s prechodom do 3. a 4 polohy,
- dve etudy
- jednu prednesovú skladbu s prihliadnutím na technickú vyspelosť žiaka naspamäť

ISCED- 2B – Nižšie sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č.4

3. ročník druhej časti základného štúdia

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	tretí
Časť štúdia:	druhá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Priradený povinný predmet:	Hudobná náuka
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ ročne):	1 hod. týždenne
Poznámky:	

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Dominantný septakord • Technické spôsoby hry • Détaché (rytmické obmeny), martelé, legato (s viacerým počtom nôt), spiccato • Diatonické stupnice minimálne v rozsahu do IV. polohy, technické cvičenia a etudy • Tvorba tónu • Prstoklad • Interpretácia • Artikulácia rytmu • Analýza hudobnej skladby • Melodické ozdoby • Dvojhmaty • Vibráto • Osobitý interpretačný prejav • Koncertíno, sonatína • Hra z listu • Transpozícia • Práca s hudobnou témou • Variácie na rytmické modely • Skupinová interpretácia 	<p>Žiaci na konci 3. ročníka 2. časti 1.stupňa základného štúdia ZUŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretujú stupnice a akordické kadencie s použitím D7, technické cvičenia, etudy a skladby, zamerané na zvyšovanie tempa technických spôsobov hry so zreteľom na • použijú správne sláčik počas hry technických spôsobov so zreteľom na precíznu artikuláciu • interpretujú v rozsahu minimálne do IV. polohy naučenými technickými spôsobmi v rýchlejšom tempe so zreteľom na zrozumiteľnú artikuláciu, • formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých výmen do polôh nahor aj nadol so zreteľom na čistú intonáciu a kvalitný tón, • rozlíšia, a následne zahrajú zapísané intervalové vzdialenosti v polohách, • uplatňujú počas hry v polohách prstoklady a hmaty z nácviku stupnic a technických cvičení, • kontrolujú vizuálne a sluchom celkový interpretačný prejav (postoj a súčinnosť rúk počas hry, intonácia a kvalita tónu), • aplikujú na základe porozumenia skladbe všetky doposiaľ nadobudnuté poznatky a zručnosti • precízne artikulujú rytmické úseky s náročnejším kombinovaným rytmom, • samostatne analyzujú primerane náročnú skladbu (určia tóninu, metrum, tempo, frázu, výrazové prostriedky), • zahrajú melodické ozdoby zapísané v notovom zápise, • zahrajú intonačne čisto krátky úsek v dvojhmatoch, • uplatňujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru úseku skladby, • vyjadrujú v skladbe vlastné emócie, • analyzujú interpretačné prostriedky v hraných hudobných formách, • pohotovo čítajú noty z notového zápisu pri hre z listu, • aplikujú rytmické kombinácie a poznané technické spôsoby hry pri variáciách

	<p>na tému,</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretačné kompetencie aktívne demonštrujú v sólovej alebo skupinovej hre pred publikom.
<i>Učebné zdroje</i>	<i>Výstup</i>
<p>Materiál:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V. Kořínek: Cvičenie stupníc 2. zoš. • O. Ševčík: Op. 2, zoš.1, č.6 • O. Ševčík: Op. 1, zoš. 1, výber • O. Ševčík: Op. 6, zoš. 7, výber • Mazas: Op.36 <p>Koncerty korešponujú s vyspelosťou žiaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seitz: Koncert g-mol • A. Corelli : Sonáty • O. Rieding: Koncert a- mol v Uhorskom štýle • O. Rieding: Koncert D- dur • Dvořák: Romantické kusy 1,2 • Dancla: Suvenír • F. Mazas : Dvanásť ľahkých duet • koncerty podľa vyspelosti žiaka 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak na ročníkových skúškach zahrá jednu durovú a jednu molovú stupnicu 3- oktávovú, • dve etudy rôzneho charakteru, • jednu prednesovú skladbu alebo jednu časť koncertu s prihliadnutím na technickú vyspelosť žiaka naspamäť

ISCED- 2B – Nižšie sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č.4

4. ročník druhej časti základného štúdia

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	štvrtý
Časť štúdia:	druhá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Stupnice, technické cvičenia a etudy, prednesové skladby • Medzipolohové výmeny a hra v polohách • Notopis v rozsahu g – f3 • Prstoklad a hmatová istota v V. polohe • Tónová a intonačná sebakontrola • Technika hry sláčikom • Technické spôsoby hry • Radové staccato, sautillé • Dvojhmaty, akordická hra • Interpretácia • Vibráto. • Samostatné štúdium • Analýza hudobnej skladby • Koncert, sonáta • Štýlová interpretácia • Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba v minulosti a súčasnosti • Kultúrny život a hudobné dianie mesta alebo regiónu • Hra spamäti • Analýza interpretácie • Transpozícia • Hudobná tvorivosť • Improvizačné prvky pri spoločnom muzicírovaní • Dôsledný nácvik technicky, rytmicky a interpretačne náročných miest, úsekov a fráz etúd a prednesových skladieb určených na absolventské skúšky a koncert. 	<p>Žiaci na konci 4. ročníka 2. časti 1.stupňa základného štúdia ZUŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uložia prsty ľavej ruky na hmatník bez vzájomnej fixácie, • preukážu zručnosť pri tvorbe spevného husľového tónu • demonštrujú hru na husliach v rozsahu celého hmatníka vo všetkých naučených tóninách, • zahrajú intonačne čisto a s plynulým prechodom do polôh jednooktávovú stupnicu od prvého s druhým prstom do V. polohy na jednej strune, • definujú noty z notového zápisu v rozsahu do V. polohy alebo minimálne interpretovaných hudobných skladieb, • aplikujú vhodný prstoklad v interpretovaných skladbách, • dokážu sa priestorovo orientovať na hmatníku za účelom dosiahnutia intonačne čistých polohových výmen a čistého, kultivovaného tónu vo vyšších polohách, • uplatňujú dĺžku sláčika a tlak na sláčik adekvátny tempu, technickému spôsobu, dynamickej intenzite, použitým hudobno-výrazovým prostriedkom, • aplikujú v hre technické spôsoby détaché, legato, martelé, spiccato, staccato, radové staccato, sautillé, ich kombinácie a rytmické obmeny, • interpretujú skladby s uplatnením dvojhmatov a akordov, • vyjadrujú emocionálny charakter skladby a vlastné pocity vedomým frázovaním, využívaním progresívnej dynamiky, agogiky a iných hudobno-výrazových prostriedkov, • použijú vibráto podľa charakteru hraného úseku, • reagujú pohotovo a samostatne na predložený notový materiál, • zahrajú fragment melódie alebo obľúbenú hudobnú skladbu (pieseň) bez notovej predlohy, • aplikujú zásady uvedomelého nácviku skladby pri samostatnom štúdiu, • aplikujú nadobudnuté teoretické poznatky z hudobnej nauky, dejín hudby

- pri štúdiu skladieb a interpretácii,
- definujú charakteristické znaky hudobných foriem koncertu a sonáty alebo iných interpretovaných skladieb,
 - interpretačne rozlíšia žánre a štýlové osobitosti v hre technických spôsobov a hudobno-výrazových prvkov v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre,
 - majú prehľad o tvorbe slovenských skladateľov minimálne pre svoj hudobný nástroj,
 - majú prehľad o hudobných telesách a osobnostiach svojho mesta alebo regiónu,
 - naštudované skladby interpretujú s klavírnym sprievodom, prípadne s iným harmonickým nástrojom na koncertnom pódiu spamäti,
 - v rámci sebareflexie dokážu verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru,
 - transponujú jednoduché melódie do blízkych tónin podľa sluchu
 - aplikujú technické spôsoby hry a výrazové prostriedky pri sólovej improvizácii aj pri spoločnom muzicírovaní,
 - preukážu teoretické poznatky, technické a interpretačné zručnosti podľa obsahu vzdelávania na I. stupni základného štúdia.

Učebné zdroje

Výstup

Materiál:

- V. Kořínek : Stupnice 2. a 3. zoš.
- O. Ševčík: Op.2, zoš. 1, výber
- O. Ševčík: Op.6, zoš. 7, výber, Op. 8, výber
- Mazas: Op.36, výber
- Kreutzer: 42 etúd, výber

Koncerty:

- Seitz: Koncert g-mol
- Accolay: Koncert a-mol
- Veraccini: Sonata E-dur
- Bach: Koncert pre 2 huslí d-moll

- Žiak na absolventských skúškach zahrá jednu durovú a jednu molovú stupnicu troj- oktávovú v rôznych sláčikových spôsoboch,
- dve prednesové etudy,
- prednesovú skladbu alebo časť koncertu s prihliadnutím na technickú vyspelosť žiaka naspamäť

• Vivaldi: Koncert pre 2 huslí a-moll• koncerty podľa vyspelosti žiaka	

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ovláda na vyššej úrovni techniku umeleckej interpretácie, hudobnú abecedu a terminológiu. Teoretické poznatky z hudobnej náuky dokáže využiť pri štúdiu a interpretácií skladieb. Dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti v hre na nástroji aplikuje v rámci predmetov komorná hra. Hra v súbore a ľudová hudba. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na stredných umeleckých školách pedagogického zamerania.

2. stupeň základného štúdia

ISCED- 2B- Sekundárneho vzdelávania

Učebný plán č.29

1.ročník základného štúdia II. stupňa

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	prvý
Časť štúdia:	
Stupeň štúdia:	druhý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Hrací aparát
- Medzipolohové výmeny, hra v polohách
- Tvorba tónu
- Stupnice, technické cvičenia a etudy
- Technické spôsoby hry
- Zvyšovanie tempa hry
- Dvojhmaty, akordická hra
- Tvorba tónu a upevnenie hmatovej istoty v piatej polohe
- Husľová literatúra minulosti i súčasnosti
- Interpretácia
- Hudobno-výrazové prostriedky
- Farba tónu
- Artikulácia rytmických prvkov
- Osobitý interpretačný prejav
- Špecifiká hry na husliach v rôznych štýlových obdobiach
- Analýza hudobnej skladby
- Analýza interpretácie
- Hudobno-estetické cítenie
- Skupinová interpretácia
- Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov
- Hra z listu
- Verejné vystúpenie
- Tvorba druhého hlasu k melódii: využívanie harmonickej predstavivosti
- Melodizácia rytmických viet s udaním tóniny a počtu využívaných tónov

Kompetencie**Žiaci na konci 1. ročníka 2.stupňa základného štúdia ZUŠ:**

- korigujú pohyby celého hracieho aparátu a činností oboch rúk počas hry
- demonštrujú uvoľnenú a intonačne čistú hru v polohách a pri výmene polôh
- interpretujú artikulačne zreteľne, čistou intonáciou a kvalitným tónom náročnejšie diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a skladby v dosiaľ osvojených polohách
- použijú správnu dĺžku, časť a tlak na sláčik pri hre technických spôsobov détaché, martelé, legato, staccato, spiccato, sautillé a ich kombinácií vo zvýšenom tempe
- interpretujú skladby s dvojhmatmi a akordmi
- aplikujú prstoklady a hmaty v rozsahu do piatej polohy podľa naučených stupníc
- majú prehľad o hudobných skladateľoch komponujúcich skladby pre husle
- interpretujú skladby rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov
- aplikujú v prednesových etudách a skladbách všetky technické a hudobno-výrazové prostriedky vyznačené v notovom zápise
- stvárajú charakter skladby využitím dynamiky, farebných odtieňov tónu, vibrátom, technických, výrazových prostriedkov a agogiky počas hry
- pracujú s farbou tónu za účelom znázornenia nálady hraného úseku, skladby
- reprodujú artikulačne precízne a presne rytmus skladby
- uplatňujú počas interpretácie vlastnú predstavu o celkovom obraze hudobného diela
- demonštrujú v hre štýlové špecifiká charakteristické pre obdobie vzniku skladby

	<ul style="list-style-type: none"> • určia po opakovanom vypočutí tempo, metrum, tónorod, použité hudobno-výrazové prostriedky, tému, predohru, dohru v skladbe • diskutujú o svojom hudobnom vkuse, predstavách, interpretácii • rozvíjajú harmonické, melodické, rytmické cítenie a predstavivosť v rámci skupinovej interpretácie • prispôsobujú sa frázovaním a využitím hudobno-výrazových prostriedkov počas súhry • samostatne našťudujú menej náročný hudobný materiál sólovej a skupinovej hry • interpretujú z listu menej náročné sólové i komorné skladby • aktívne prezentujú svoje hudobné schopnosti v sólovej a skupinovej hre • demonštrujú tvorivé nápady a prostriedky improvizácie počas interpretácie
<i>Učebné zdroje</i>	<i>Výstup</i>
<p>Materiál:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V. Kořínek : Stupnice 2. a 3. zoš. • O. Ševčík: opus 2, výber • O. Ševčík: opus 8, 9 • Mazas: opus 36 • Kreuzer: 42 etúd • koncerty podľa vyspelosti žiaka 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak na ročníkových skúškach zahrá jednu durovú a jednu molovú stupnicu troj- oktávovú v rôznych sláčikových spôsoboch, • dve etudy rôzneho charakteru, • husľový koncert s prihliadnutím na technickú vyspelosť žiaka naspamäť

ISCED- 2B – Sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č.29

2.ročník základného štúdia II. stupňa

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	druhý
Časť štúdia:	
Stupeň štúdia:	druhý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Hrací aparát
- Sluchová sebakontrola
- Dvojoktávové a trojoktávové durové, molové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy
- Šiesta, siedma poloha
- Tvorba intonačne čistého a kultivovaného tónu
- Technické spôsoby hry
- Dvojhmatová hra
- Elementárna znalosť zápisu melódie
- Prstoklad
- Suita, variácie
- Metrum, rytmus
- Technické cvičenia zamerané na zvládnutie problematiky prebraných úsekov
- Analýza hudobnej skladby, interpretácie
- Estetické cítenie
- Interpretácia
- Vibráto
- Štúdium etúd, skladieb s dynamickými a tempovými kontrastmi.
- Komplexné osvojenie hudobnej skladby
- Hra z listu
- Štúdium hudobných skladieb s porozumením
- Koncerty, kultúrne podujatia
- Jednoduché variačné spôsoby v improvizácii
- Hudobná tvorivosť a improvizácia

Kompetencie**Žiaci na konci 2. ročníka 2.stupňa základného štúdia ZUŠ:**

- dbajú na účelové zapojenie jednotlivých častí obidvoch rúk pri interpretácii hudobného materiálu,
- samostatne regulujú intonačnú istotu a tónovú kultúru vo všetkých doposiaľ prebraných polohách,
- reprodukovujú stupnice, technické cvičenia a etudy na zamerané na osvojenie prstokladov a hmatov v šiestej a siedmej polohe alebo v doposiaľ prebraných polohách,
- interpretujú hudobný materiál so zreteľom na funkčné pohyby jednotlivých častí obidvoch rúk,
- formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých medzipolohových výmen a hry v polohách,
- uplatňujú adekvátnu dĺžku a tlak na sláčik počas sláčikových výmen v hre technických spôsobov v rôznom tempe,
- reprodukovujú technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie správneho a plynulého ukladania prstov ľavej ruky počas hry dvojhmatov,
- zahrajú súvislý úsek hudobnej skladby v dvojhmatoch,
- vedia zapísať a zadeliť do taktov jednoduchú melódiu v určenej tónine,
- tvoria vhodné prstoklady v hraných polohách na základe určenia tóniny z notového zápisu,
- definujú formu a využité interpretačné prostriedky suity a variácií alebo iných interpretovaných skladieb,
- reagujú pohotovo na metrické a rytmické zmeny v skladbách,
- dbajú na presnú artikuláciu rytmu v danom metre pri hre náročnejších rytmických útvarov,

- diskutujú o hudobnej skladbe, vyjadrujú a zdôvodňujú vlastné názory na interpretáciu,
- analyzujú formálnu výstavbu a využité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovaných skladbách s pomocou učiteľa,

- demonštrujú charakter a náladu skladby prirodzeným frázovaním, uplatňovaním širokej dynamickej škály, farebných zvukových odtieňov, vibráta, využitím technických, výrazových prostriedkov a agogiky,
- rozlíšia interpretačne náladové zmeny v rámci plynulého hudobného prejavu,
- prezentujú po intonačnej, technickej a výrazovej stránke zvládnutú skladbu,
- interpretujú sólové skladby a súborové alebo orchestrálne party z listu,
- dokážu sa stotožniť s interpretovanou skladbou počas sólovej i skupinovej hry,
- demonštrujú svoje hudobné schopnosti a zručnosti v sólovej alebo skupinovej hre na verejných vystúpeniach,
- uplatňujú jednoduché prvky improvizácie pri rytmických a melodických obmenách témy alebo úseku skladby,
- aplikujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), glissando počas tvorivej práce s témou,
- experimentujú s jemnými dynamickými a farebnými odtieňmi tónu, ktoré je možné na husliach dosiahnuť.

Učebné zdroje

Výstup

Materiál:

- V. Kořínek : Stupnice 2. a 3. zoš.
- O. Ševčík: opus 2, výber
- O. Ševčík: opus 8, 9
- Mazas: opus 36
- Kreuzer: 42 etúd
- Krůček: Škola houslových etud
- koncerty podľa vospelosti žiaka:
- Viotti: Koncert č. 20,22,28,29
- Dvořák: Romantické kusy

- Žiak na ročníkových skúškach zahrá jednu durovú a jednu molovú stupnicu troj- oktávovú v rôznych sláčikových spôsoboch,
- dve prednesové etudy ,
- dve skladby rôznych štýlových období s prihliadnutím na technickú vospelosť žiaka naspamäť

ISCED- 2B – Sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č.29

3.ročník základného štúdia II. stupňa

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	tretí
Časť štúdia:	
Stupeň štúdia:	druhý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Funkčnosť jednotlivých častí oboch rúk, koordinácia bez svalového napätia
- Medzipolohové výmeny, hra v polohách
- Hmatová istota a intonačná čistota medzi vzdialenejšími od seba polohami (I.-IV., I.-V., II.-V. poloha).
- Technické spôsoby hry
- Chromatická stupnica.
- Jednooktávové (dvojoctávové) dvojhmatové durové, molové stupnice a technické cvičenia
- Interpretácia
- Štýlové interpretačné špecifiká
- Husľová literatúra
- Významní husľoví virtuózi
- Analýza interpretácie
- Analýza hudobnej skladby
- Osobitý interpretačný prejav
- Samostatné štúdium
- Skupinová interpretácia
- Hudobná tvorivosť, improvizácia
- Augmentácia, diminúcia
- Rytmická, melodická improvizácia na zadanie

Kompetencie**Žiaci na konci 3. ročníka 2. stupňa základného štúdia ZUŠ:**

- demonštrujú prirodzenú a uvoľnenú hru,
- korigujú intonačné nedostatky a kvalitu tónu pri polohových výmenách a hre v polohách,
- demonštrujú správne vycvičené náročnejšie polohové výmeny v etudách a skladbách,
- reprodukovujú intonačne čisto kvalitným tónom dvojoctávové a trojoctávové stupnice s rozloženými akordmi, technické cvičenia a etudy doposiaľ naučenými technickými spôsobmi hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato (s rôznym počtom nôt), martelé, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé v rôznych tempách,
- rozlíšia sluchom i hmatom poltónové vzdialenosti,
- aplikujú prstoklady chromatickej stupnice v hudobnom materiáli,
- zahrajú plynule súvislý dvojhmatový úsek hudobnej skladby,
- interpretujú skladby s využitím dvojhmatov v durovej a molovej tónine,
- interpretujú naučený hudobný repertoár artikulačne zreteľne, intonačne čisto kultúrnym tónom,
- uplatňujú v hre farebné tónové odlišnosti,
- aplikujú v hre poznatky o interpretácii štýlových osobitostí,
- majú prehľad o známych hudobných skladbách svetovej a domácej husľovej literatúry nevynímajúc skladby súčasných autorov a významných interpretoch husľovej hry,
- rozlíšia rozdiely medzi rôznymi interpretačnými výkonmi rovnakej skladby,
- rozlíšia technické spôsoby hry, hudobno-výrazové prostriedky hudobnej skladby podľa počúvania i z notového materiálu,
- formujú svoj štýl realizovaním vlastných predstáv počas interpretácie,
- rozvíjajú hudobné kompetencie seba vzdelávaním v oblasti nových hudobných diel, orchestrálnych partov,

- uplatňujú na základe porozumenia skladby v súhre spoločné frázovanie a vyjadrovanie výrazových prostriedkov,
- aplikujú poznatky z hudobnej náuky a individuálneho vyučovania pri samostatnom zápise obľúbenej skladby alebo piesne do nôt,
- používajú pri tvorivej práci s témou augmentáciu a diminúciu.

Učebné zdroje

Výstup

Materiál:

- V. Kořínek : Stupnice 2. a 3. zoš.
- O. Ševčík: opus 2, výber
- O. Ševčík: opus 8, 9
- Mazas: opus 36
- Kreuzer: 42 etúd
- Krůček: Škola houslových etud
- koncerty podľa vospelosti žiaka:
- A. Monti: Čardáš
- O. Nedbal: Serenáda
- Sveansen: Romanca

- Žiak na ročníkových skúškach zahrá jednu durovú a jednu molovú stupnicu troj- oktávovú v rôznych sláčikových spôsoboch,
- dve prednesové etudy,
- dve skladby rôznych štýlových období s prihliadnutím na technickú vospelosť žiaka naspamäť

ISCED- 2B – Sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č.29

4.ročník základného štúdia II. stupňa

Názov predmetu:	hra na husliach
Ročník:	štvrtý
Časť štúdia:	
Stupeň štúdia:	druhý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	individuálna
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Hrací aparát • Tvorba tónu • Stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby • Medzipolohové výmeny, hra v polohách • Technické spôsoby hry • Dôsledná intonačná sebakontrola pri hre • Prstoklad, hmaty • Dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy) • Interpretácia • Farba tónu • Interpretačné špecifiká rôznych štýlových období • Rytmický rozbor a dôsledná rytmizácia pomalých skladieb s náročným zápisom • Osobitý interpretačný prejav • Štúdium hudobného materiálu s porozumením • Concerto grosso, koncert, triová sonáta, sonáta • Husľová literatúra • Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov • Osobnosti súčasnej slovenskej hudby, interpreti, komorné, súborové, orchestrálne telesá, inštitúcie: hudobné scény, opery, divadlá na Slovensku • Samostatná analýza interpretovanej skladby • Hra z listu • Sólová, skupinová interpretácia • Tvorivé myslenie žiaka pri nácviku diela • Improvizácia na hudobnú tému: využívanie technických spôsobov hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), výrazových prostriedkov v sólovej i skupinovej hre • Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov • Upevňovanie doposiaľ nadobudnutých hudobných schopností a zručností 	<p>Žiaci na konci 4. ročníka 2.stupňa základného štúdia ZUŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korigujú svoju interpretáciu tak, aby bola intonačne čistá, vyrovnaná, v plynulom a koordinovanom pohybe oboch rúk • interpretujú durové a molové dvojoktávové a trojoktávové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy intonačne čisto a kultúrnym tónom vo všetkých hraných polohách • reprodukujú stupnice, technické cvičenia zamerané na precvičovanie medzipolohových výmen v rôznych rytmických obmenách a rôznymi technickými spôsobmi hry • aplikujú artikulačne precízne a kvalitným tónom technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé, pizzicato a ich kombinácie • zahrajú naučený hudobný materiál intonačne a rytmicky presne • aplikujú v hre všetky doposiaľ naučené technické spôsoby hry, polohové výmeny a hru v polohách • samostatne aplikujú optimálny prstoklad a hmaty v hraných polohách • interpretujú skladby s využitím dvojhmatov • tvoria dynamicky vyrovnaný tón s dôslednou výmenou v rôznych častiach sláčika pri hre pomalých hudobných skladieb • regulujú ťah, tlak na sláčik, umiestnenie na strunách za účelom dosiahnutia požadovanej farby tónu • uplatňujú logické frázovanie, precíznu artikuláciu používaných technických spôsobov hry a hudobno-výrazových prostriedkov • rozlíšia interpretačne špecifiká charakteristické pre rôzne štýlové obdobia • prezentujú po technickej, rytmickej a výrazovej stránke komplexne zvládnutý hudobný materiál • interpretujú skladby s náročnejším rytmom, prípadne so zmenami v metre • vyjadria tempom, osvojenými hudobno-výrazovými prostriedkami a technickými spôsobmi hry vlastnú predstavu o celkovom obraze hudobného diela

potrebných na udržanie technickej flexibility, intonačnej čistoty a tónovej kultúry pri interpretácii

- Spôsoby nácviku rôznych prvkov inštrumentálnej hry a ich využitie počas samostatnej prípravy
- Budovanie vlastného hudobného repertoáru hrou spamäti

- opíšu emocionálny zážitok z počúvaného hudobného diela
- uplatňujú hudobnú terminológiu v konverzácii o hudobnej skladbe, vkuse, predstavách, interpretácii
- orientujú sa v hudobných formách a poznatkoch o nich získaných štúdiom na ZUŠ so zameraním sa na vlastný repertoár
- poznajú významné a populárne husľové diela klasickej hudby
- majú prehľad o slovenských hudobných skladateľoch a ich tvorbe so zameraním sa na husľovú literatúru, o významných slovenských interpretoch husľovej hry, hudobných telesách a kultúrnych inštitúciách na Slovensku
- analyzujú stavbu hudobnej formy interpretovanej skladby a využité technické spôsoby hry, tempo, dynamiku, hudobno-výrazové prostriedky z notového zápisu i podľa počúvania
- zahrajú z listu skladby nižších ročníkov štúdia
- preukážu kompetencie stať sa plnohodnotnými členmi rôznych sláčikových zoskupení
- uplatňujú v hre vlastné tvorivé myslenie a prvky improvizácie
- aplikujú zásady uvedomelého a efektívneho nácviku počas samostatného štúdia skladieb sólovej i orchestrálnej hry
- interpretujú prednesové skladby spamäti
- preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu pre dospelých na ZUŠ, na vysokých školách pedagogického zamerania alebo pre sebavzdelávanie

Učebné zdroje

Výstup

Materiál:

- Kreuzer: 42 etúd
- Dont: etudy
- Beethoven: Romanza F-dur, G-dur
- Bach: Koncert pre dvoje huslí d-mol
- Vivaldi: Koncert pre dvoje huslí a-mol
- Wieniawski: Romanca

- Žiak na absolventských skúškach zahrá dve charakterovo odlišné etudy
- jednu prednesovú skladbu alebo časť koncertu.

PROFIL ABSOLVENTA:

Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú štúdiom hudobno- teoretických poznatkov a interpretačných zručností. Má prehľad o hudobných štýloch, formách, orientuje sa v tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov so zameraním na svoj nástroj. Ako interpret sa zapája do organizácie kultúrneho diania v mieste svojho bydliska a jeho okolia.

Základná umelecká škola – Ul. Hlavná 143/40, 058 38 Štrba

KOMORNÁ HRA - HUSLE

Názov predmetu:	Komorná hra na husliach
Názov ŠkVP:	Umenie je stromom života
Stupeň vzdelávania:	
Dĺžka štúdia:	
Forma štúdia:	Denná, individuálna
Vyučovací jazyk:	slovenský

Charakteristika predmetu

Predmet komorná hra má na základných umeleckých školách spomedzi skupinových foriem vyučovania najširšie uplatnenie predovšetkým z hľadiska využitia počtu hráčov (duo - noneto) a rôznych druhov hudobných nástrojov. Umožňuje zažiť radosť zo spoločného muzicovania, objavovať a prakticky precítiť krásu harmónie a zvukovú farbu hudobných nástrojov, rozširuje umelecké vnímanie. Upevňuje, zdokonaľuje a rozvíja kompetencie žiaka získané na hodinách individuálneho štúdia a hudobnej náuky. Poskytuje možnosti využitia väčšiny hudobných nástrojov, ktoré sa na základných umeleckých školách vyučujú.

V priebehu hudobného vývoja vznikli komorné telesá s ustáleným nástrojovým obsadením. Neskôr sa skladatelia zamerali na komponovanie komorných skladieb podľa toho, aké hudobné nástroje mali k dispozícii, a o aké zoskupenia mala záujem široká verejnosť. O

rôznorodom uplatnení hudobných nástrojov svedčia diela skomponované najmä v 20. storočí, ktoré ponúka pestrý hudobný materiál pre rôzne komorné obsadenia.

Komorná hra je predmet priradený k štúdiu na všetkých hudobných nástrojoch vyučovaných na základných umeleckých školách. V rámci študijných zameraní hra na husliach sa začína vyučovať v treťom ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia. Predmet komorná hra je jedným zo skupinových predmetov, ktorý môžu študovať žiaci v rámci študijných zameraní hra na kontrabase a viole od prvého ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia.

Komorná hra pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých.

Môže slúžiť ako príprava k súhre v amatérskych záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach. Býva súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelné predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou).

Predpokladom zaradenia žiaka do komorných zoskupení je určitá technická a muzikálna vyspelosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom vyučovacieho procesu v predmete Komorná hra je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročné interpretované diela komorného charakteru. Má hlboký sociálny a etický význam.

Špecifické ciele

Kognitívne:

- plynule čítať notový zápis so zadením rytmických hodnôt.
- Uvedomele hrať spamäti

Afektívne:

- Emocionálne prežiť skladby.
- Rozlišovať charakter skladby.
- Porovnať rôzne vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby.

Psychomotorické:

- Stvárniť na nástroji hudobnú predstavu.
- Aplikovať dynamické znamienka v hre na nástroji.
- Rozvíjať sluchovú vnímavosť.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I.stupňa základného štúdia

Názov predmetu:	komorná hra
Ročník:	
Časť štúdia:	prvá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Spoločný zvukový a umelecký prejav
- Hrací aparát
- Interpretácia podľa gest určeného hráča
- Flexibilná orientácia v notovom zápise
- Jednohlasné, kánonické piesne a cvičenia
- Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov
- Spoločné rytmické a výrazové cítenie
- Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe
- Repetícia, prima volta, sekunda volta
- Analýza študovaných hudobných skladieb
- Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie
- Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov
- Hudobná téma – rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe.
- Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách.
- Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí)
- Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii
- Skupinové rozostavenie na pódiu
- Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu
- Hudobná literatúra pre komornú hru
- Nácvik repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...).
- Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise
- Hra na ozvenu

Kompetencie**Žiaci na konci 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ:**

- aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre,
- demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,
- dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikuláčn, agogické) podľa notového zápisu,
- reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodick, línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,
- reprodukovujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb
- prispôbujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby,
- rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- dynamicky sa prispôbujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu,
- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach,
- interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár,
- reprodukovujú krátke melodické alebo rytmické úseky.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Názov predmetu:	komorná hra
Ročník:	
Časť štúdia:	druhá
Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu

- Hrací aparát
- Melodický a rytmický kontrast
- Melodické ozdoby
- Hra podľa gest určeného hráča
- Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním
- Samostatná analýza notového materiálu svojho partu
- Hudobno-výrazové prostriedky
- Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov
- Sonátová forma, suitový cyklus, viac časťové hudobné skladby
- Rozvoj melodickkej, rytmickej a harmonickej predstavivosti
- Interpretácia v súhre
- Tvorba tónu
- Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi
- Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe
- Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry
- Delené skúšky
- Hudobná literatúra pre komornú hru
- Analýza hudobnej skladby
- Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov
- Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných
- Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej

Kompetencie**Žiaci na konci 2. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ:**

- vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),
- poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viacčasťových hudobných skladieb,
- vnímajú interpretáciu v harmónii,
- demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- dokážu sa doladiť a intonačne sa podriadiť zneniu orchestra,
- vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu,
- dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis,
- aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia,

- majú prehľad o známych komorných skladbách,
- využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
- demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa

dynamiky na určenom melodickom úseku skladby

- Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gesta určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby
- Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry

gesta určeného hráča.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Názov predmetu:	komorná hra
Ročník:	
Časť štúdia:	
Stupeň štúdia:	druhý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	1hod. týždenne
Poznámky:	

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre • Tvorba tónu • Hudobno-výrazové prostriedky • Melodické a rytmické a kontrasty • Interpretačné špecifiká • Komorné skladby slovenských autorov a hudby 20. storočia • Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky • Analýza hudobnej skladby • Analýza interpretácie • Interpretačné znamienka • Vlastné predstavy • Hra z listu • Hra podľa gest určeného hráča • Skupinová interpretácia • Hudobná komunikácia • Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódiu • Slovenská a svetová hudobná literatúra pre komornú hru • Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote 	<p>Žiaci na konci 2. stupňa základného štúdia ZUŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby, • reprodukovujú hudobný materiál adekvátnej interpretácie vsetkých hráčov komornej hry, • regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, • prispôbujú farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry, • demonštrujú skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch, • uplatňujú v rámci spoločnej súhry osobitné interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre, • majú prehľad o komornej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov, • aplikujú zásady účelového a efektívneho pri samostatnom nácviku, • analyzujú z notového zápisu partu tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu i využité výrazové prostriedky interpretovanej skladby, • analyzujú samostatne notový zápis a hudobno-výrazové prostriedky nôt svojho partu, • preukážu hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe, • dokážu v rámci sebareflexie porovnať, zdôvodniť a ohodnotiť interpretovanú komornú skladbu, • uplatňujú v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod., • vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe, • plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu,

	• flexibilne reagujú na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby,• podriaďujú vlastný technický prejav, interpretované výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému zneniu,• podriaďia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry,• dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi,• interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu,• aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach, majú prehľad o komorných dielach domácich i svetových hudobných skladateľov,• preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych komorných zoskupení, súborov a orchestrov.

Základná umelecká škola – Ul. Hlavná 143/40, 058 38 Štrba

ĽUDOVÁ HUDBA, HRA V ĽUDOVOM ORCHESTRI

ISCED- 1B- Primárne vzdelanie

Názov predmetu:	Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Názov ŠkVP:	Umenie je stromom života
Stupeň vzdelávania:	ISCED 1B – primárne vzdelanie
Dĺžka štúdia:	
Forma štúdia:	Denná, skupinová
Vyučovací jazyk:	slovenský

Charakteristika predmetu

Predmet ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri patrí medzi skupinové formy vzdelávania, ktoré sa tešia veľkému záujmu žiakov. Ľudová hudba je podstatnou zložkou folklóru. Odhaľuje, udržiava, prezentuje a šíri tradície našej krajiny. V porovnaní s hudbou vážnou je zrozumiteľná takmer všetkým. Umožňuje zažiť radosť zo spoločného muzicovania, objavovať a prakticky precítiť krásu ľudových piesní a ich úprav, rozširuje umelecké vnímanie, upevňuje národnú identitu.

Žiaci sa prezentujú na koncertných a verejných podujatiach, folklórnych festivaloch a prehliadkach, čo im dodáva sebavedomie a istotu počas vystupovania. Ľudová hudba a hra v ľudovom orchestri spĺňa aj dôležitú sociálnu funkciu, formujú sa a upevňujú priateľské vzťahy medzi hráčmi, ktorých spájajú spoločné záujmy a ciele.

Existuje viacero typov ľudových súborov, orchestrov. Každá škola môže vytvoriť ľudovú hudbu alebo orchester z hudobných nástrojov, ktoré má k dispozícii. Zloženie skupiny závisí tiež od charakteru interpretovaných skladieb. Najrozšírenejšie sú zoskupenia: primáš, prvé a druhé husle, kontra (husle alebo viola, cimbal, akordeón, violončelo, kontrabas), často sú využívané dychové nástroje - flauta alebo klarinet. Okrem klasického inštrumentária sú uplatňované autentické ľudové hudobné nástroje (rôzne druhy píšťal, jednostrunové, dvojstrunové husle, basa, ozembuch,...), ktoré svojím zvukovým zafarbením dotvárajú charakter ľudovej piesne. Interpretovať na nich môžu pokročilejší žiaci sláčikového a dychového oddelenia, ktorí disponujú zodpovednými zručnosťami a schopnosťami. Práca s ľudovým orchestrom si vyžaduje precíznu prípravu. Žiaci sa zoznamujú s folklórnym rozdelením regiónov Slovenska, tiež charakteristickými črtami jednotlivých oblastí, až potom sa môžu orientovať v jednotlivých skladbách. Dôležitým vo vyučovaní tohto predmetu je spev, ktorý by mal byť zastúpený súčasne s interpretáciou. Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri môže spolupracovať so zborom, tanečnou skupinou.

Vyučovanie predmetu ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri sa začína v treťom ročníku prvej časti prvého stupňa základného umeleckého vzdelávania. Pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých. Je prípravou k hre v amatérskych folklórnych zoskupeniach a vo väčších ľudových orchestrálnych telesách. Môže byť súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ. Predpokladom zaradenia žiaka do ľudovej hudby a orchestra je určitá technická a muzikálna vyspelosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom vyučovacieho procesu v predmete je príprava samostatných, technicky a interpretačne zrelých a pohotových amatérov ľudovej hudby, ktorí sú schopní interpretovať primerane náročné diela ľudového charakteru.

Prvá časť I. stupeň základného štúdia

Názov predmetu:	Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Ročník:	
Časť štúdia:	prvá

Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	2 hod. týždenne
Poznámky:	

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Hrací aparát • Regionálne ľudové piesne • Orientácia žiakov na počúvanie ľudových piesní a ich úprav. • Hra unisono • Hudobný materiál: jednohlasné, kánonické ľudové piesne a riekanky • Hudobno-výrazové prostriedky • Melodická, rytmická a harmonická predstavivosť • Opakovacie znamienka • Analýza piesne 	<p>Žiaci na konci 1. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v ľudovej hudbe, • demonštrujú prirodzený postoj (sedenie), • regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, • interpretujú výber regionálnych ľudových piesní v súlade technicko-interpretáčnou úrovňou všetkých členov zoskupenia, • vnímajú melodickú líniu jednohlasnej ľudovej piesne, • dodržiavajú spoločné frázovanie, tempo, artikuláciu rytmických hodnôt

- Elementárne chápanie hudobnej logiky v piesni
- Interpretácia podľa gest primáša
- Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu
- Spoločná artikulácia rytmických hodnôt v jednotlivých hlasoch
- Hudobná komunikácia
- Skupinová interpretácia
- Spoločný zvukový a umelecký prejav
- Hudobný materiál určený k tradičným sviatkom a zvykom
- Umelecko-estetický prejav
- Kombinácia spevu inštrumentalistov s hrou
- Hudobno-výrazové prostriedky
- Sluchová a rytmická predstavivosť
- Hra spamäti
- Hudobná tvorivosť
- Špecifiká pre sláčikové nástroje
- Melodické a sprievodné hlasy
- Hra v celom rozsahu prvej polohy
- Prstoklad
- Technika hry sláčikom
- Skupinová interpretácia hudobno-výrazových prostriedkov
- Rytmizovaný sprievod vo violovom a basovom parte s využitím prázdnych strún a jednoduchých dvojhmatov

a technických spôsobov hry, dynamiku, agogiku v hranej alebo spievanej melodii,

- vnímajú farebnosť rôznych nástrojov, melodickú a harmonickú líniu,
- aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- rozumejú formálnej stavbe a frázovaniu v interpretovanej ľudovej piesni,
- rozlíšia predohru, medzihru, dohru,
- reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané primášom na začiatku skladby, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- dokážu sa intonačne doladiť v súhre,
- interpretujú v rámci súhry spoločný rytmus,
- vnímajú súčasne nielen vlastnú hru, ale aj hru spoluhráča bez pocitu, že sú rušení,
- dynamicky sa prispôbujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- pohotovo zaujmú svoje miesto na pódiu,
- uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- budujú si repertoár k rôznym tradičným udalostiam (vianočný repertoár, fašiangy, veľkonočný, dožinky, iné ľudové zvyky),
- poznajú zásady kultúrneho správania sa na verejných vystúpeniach,
- opíšu verbálne emocionálne zážitky z interpretovanej piesne,
- reprodukujú intonačne čisto a rytmicky precízne krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- väčšiu časť repertoáru interpretujú spamäti,
- aplikujú prvky tvorivosti počas interpretácie.
- špecifiká pre sláčikové nástroje:
- zhodnotia význam svojho nástroja (hlasu) počas interpretácie, podriaďujú sa spoločnému zneniu,
- interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom piesne v prvej polohe vo všetkých hmatových moduloch
- používajú rovnaký prstoklad v rámci hlasov,

	<ul style="list-style-type: none"> • používajú sláčik jednotne v rovnakom smere a v rôznych častiach, • demonštrujú na základe porozumenia piesni spoločné tempo, frázovanie, technické spôsoby hry a interpretačné prostriedky typické pre sláčikové nástroje, • udržia rytmus a harmóniu v dvojhmatoch alebo použitím prázdnych strún v sprievodných hlasoch, • aplikujú jednoduché melodické ozdoby, cifry vo vedúcom hlase.
<i>Učebné zdroje</i>	<i>Výstup</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ volí materiály podľa vospelosti žiakov a obsadenia 	<ul style="list-style-type: none"> • verejné koncerty

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Názov predmetu:	Fudová hudba, hra v fudovom orchestri
Ročník:	
Časť štúdia:	druhá

Stupeň štúdia:	prvý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	2 hod. týždenne
Poznámky:	

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Hrací aparát • Intonačná čistota počas súhry a v speve • Nácvik ľudových piesní s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch • Regionálne ľudové piesne a ich úpravy • Repertoár z rôznych oblastí Slovenska • Ľudové tradície, zvyky a obyčaje na Slovensku • Ľudové hudobné nástroje 	<p>Žiaci na konci 2. časti 1. stupňa základného štúdia ZUŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedome regulujú činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, • interpretujú intonačne čisto s kvalitným tónom ľudové piesne a ich úpravy, • zahrajú rytmicky presne a intonačne správne náročnejšie ľudové piesne a ich úpravy s kontrastmi v jednotlivých hlasoch, • interpretujú repertoár regionálnych ľudových piesní, • aplikujú v hre charakteristické prvky iných folklórnych oblastí Slovenska, • majú prehľad o zvykoch, tradíciách rôznych regionálnych oblastí na

- Hudobný dialóg
- Jednohlasné, dvojhlasné ľudové piesne a ich úpravy
- Melodické ozdoby, ľudové cifry
- Skupinová interpretácia
- Hra spamäti
- Samostatné poznávanie ľudových piesní
- Analýza interpretácie ľudovej piesne
- Interpretácia podľa gest primáša
- Špecifické regionálne interpretačné prvky
- Individuálny interpretačný prínos

- Hudobná tvorivosť
- Špecifiká pre sláčikové nástroje
- Melodické a sprievodné hlasy
- Rytmizovaný sprievod vo violovom a basovom parte
- Melodické ozdoby a cifry vo vedúcom hlase
- Medzi polohové výmeny, hra v polohách
- Technika hry na nástroji

Slovensku,

- majú prehľad o ľudových nástrojoch využívaných v rôznych regiónoch a podľa možností ich využívajú v hre,
- dokážu počas vnímania ostatných hlasov udržať rytmus a melodickú líniu svojho hlasu,
- hudobne komunikujú s inými hlasmi, príp. so speváčkou zložkou,
- spevom i hrou interpretujú jednohlasné, dvojhlasné ľudové piesne,
- používajú melodické ozdoby a cifry za účelom vyzdvihnutia významu úseku v piesni,
- súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas piesne,
- vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- vnímajú nielen vlastnú hru, ale aj hru spoluhráča,
- podriaďujú sa tempom, dynamikou, výrazom, použitými hudobno-výrazovými prostriedkami, farbou tónu celkovému zneniu piesne,
- demonštrujú na základe porozumenia spoločné frázovalenie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas súhry, agogické ponímanie v interpretovaných ľudových piesňach,
- využívajú progresívnu dynamiku, výrazové a artikulačné prostriedky s cieľom spoločného vyjadrenia charakteru a nálady piesne,
- uplatňujú získané kompetencie z doterajšieho štúdia pri samostatnom nácviku ľudových skladieb,
- dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
- vyjadria vlastné názory o interpretácii, porovnajú a zhodnotia vlastné interpretačné výkony i iných,
- interpretujú tempové, dynamické, výrazové prostriedky podľa gest primáša,
- flexibilne interpretačne reagujú na nástupy a ukončenia primáša na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- reprodukovujú základné interpretačné gestá,
- používajú počas interpretácie špecifické prvky a prostriedky typické pre región, z ktorého pieseň pochádza,

- vyjadria vlastné predstavy a emócie počas hry,
- dokážu niesť zodpovednosť za interpretačný prejav svoj i v rámci skupiny,
- spolupracujú pri výbere repertoáru ľudovej hudby, orchestra,
- uvedomujú si význam pravidelnej a systematickej prípravy pri nácviaku repertoáru,
- aplikujú prvky improvizácie v spoločnom muzicírovaní,
- budujú repertoár ľudovej hudby, orchestra tiež z hudobného materiálu podľa návrhu žiakov,
- interpretujú repertoár ľudových piesní a ich úprav spamäti.
- Špecifiká pre sláčikové nástroje:
- sú si vedomí interpretačného významu svojho nástroja v rámci skupiny,
- udržia rytmus a harmóniu v dvojhmatoch alebo použitím prázdnych strún v sprievodných hlasoch,
- používajú melodické ozdoby a cifry v piesni podľa regiónu, z ktorého pochádza,
- interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom skladby v rozsahu minimálne do tretej polohy,
- aplikujú spoločné prstoklady, jednotný ťah sláčikom, dĺžku podľa tempa, dynamiky, hudobného výrazu.

Učebné zdroje

- Učiteľ volí materiály podľa vospelosti žiakov a obsadenia

Výstup

- verejné koncerty

II. stupeň základného štúdia

Názov predmetu:	Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Ročník:	
Časť štúdia:	

Stupeň štúdia:	druhý
Druh štúdia:	základné
Forma štúdia:	skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne/ počet hodín ročne):	2 hod. týždenne
Poznámky:	

<i>Obsah predmetu</i>	<i>Kompetencie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Hudobný repertoár • Štýlová interpretácia • Ľudové tradície, zvyky, obyčaje • Známe slovenské a zahraničné ľudové piesne a ich úpravy • Zahraničné ľudové piesne a ich úpravy alebo iné, podľa zváženia pedagóga • Dvojhlasné a viachlasné ľudové piesne a ich úpravy • Tvorba tónu 	<p>Žiaci na konci 2. stupňa základného štúdia ZUŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku ľudových piesní, • interpretujú hudobný materiál adekvátnej interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov ľudového súboru, • majú prehľad o štýlovej interpretácii ľudových piesní a jej špecifických znakov, podľa jednotlivých folklórnych regiónov na Slovensku, • uplatňujú vo svojom repertoári aj zahraničné ľudové piesne a ich úpravy,

- Skupinová interpretácia
- Hra spamäti
- Interpretačná spolupráca s vokálnymi zoskupeniami, tanečnými skupinami alebo inými telesami
- Kombinácia hry so spevom
- Melodické ozdoby a ľudové cifry v rámci improvizácie s melódiou
- Individuálna príprava, delené skúšky
- Analýza ľudovej piesne
- Osobitý interpretačný prejav
- Interpretácia podľa gest primáša
- Skupinová komunikácia
- Transpozícia jednoduchých piesní do iných tónin podľa sluchu
- Aktívna interpretačná účasť v ľudovej hudbe alebo orchestri
- Hudobný rozhľad žiaka, orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote
- Organizácia a účasť na folklórnych vystúpeniach, návšteva verejných podujatí, festivalov, počúvanie rozhlasu, televízie, nahrávok domácich i svetových interpretov ľudovej hry
- Podiel na tvorbe hodnôt v umeleckom prostredí v rámci zachovávaní tradícií a priateľských vzťahov medzi hráčmi so spoločnými záujmami
- Hudobná tvorivosť a improvizácia
- Analýza interpretácie

- interpretujú dvojhlasné i viachlasné ľudové piesne a ich úpravy,
- regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, využívajú farebné tónové odtiene počas hry,
- uplatňujú spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov, a iných výrazových prostriedkov počas interpretácie piesní,
- interpretujú repertoár ľudových piesní spamäti,
- prispôbujú farbu tónu celkovému zneniu,
- precízne artikulujú používané technické spôsoby hry,
- udržia spoločné tempo,
- zahrajú piesne s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch,
- dokážu interpretačne sprevádzať vokálne zoskupenia, tanečné skupiny,
- aktívne sa prezentujú spevom počas inštrumentácie,
- dokážu využiť melodické ozdoby a cifry za účelom vyzdvihnutia významu úseku v piesni,
- počas individuálneho vyučovania alebo na delených skúškach kladú dôraz na precvičenie náročných rytmických, melodických a interpretačných prvkov, tempa, rytmu, artikulácie výrazových prostriedkov, frázovania, ktoré neskôr aplikujú v súhre,
- analyzujú po vypočutí piesne, skladby metrum, tempo, použité štýlové prvky a výrazové prostriedky interpretovanej skladby,
- dokážu interpretačne vyjadriť na základe porozumenia interpretovanej piesne vlastné predstavy,
- flexibilne reagujú na gestá primáša určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby,
- sústredia sa vlastnú melodickú líniu pri súčasnom sledovaní gest primáša a počúvaní ďalších hráčov, prípadne ďalších zúčastnených zložiek,
- podriaďujú vlastný technický prejav, intonáciu, rytmus, hudobno-výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému prednesu v rámci interpretácie ľudových piesní,

- transponujú podľa sluchu jednoduché piesne do iných tónin,
- žiaci hrajúci na sprievodných nástrojoch dokážu samostatne vytvoriť dvojhmatový sprievod z tónov kadencie k ľudovej piesni,
- aktívne sa ako interpreti alebo ako percipienti hudby zúčastňujú na verejných vystúpeniach, folklórnych festivalov a prehliadok,
- propagujú folklór svojho regiónu,
- preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych ľudových súborov a väčších folklórnych zoskupení,
- uplatňujú vlastné improvizačné schopnosti pri rytmických a melodických obmenách melódie,
- porovnávajú, zdôvodnia a zhodnotia v rámci sebareflexie interpretované ľudové piesne.

Učebné zdroje

- Učiteľ volí materiály podľa vospelosti žiakov a obsadenia

Výstup

- verejné koncerty